

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор _____

Роман ГЛАДИШЕВСЬКИЙ

25 червня 2025 року

ПОРЯДОК

**присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти
у Львівському національному університеті імені Івана Франка**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Порядок присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти Львівського національного університету імені Івана Франка (далі – Порядок) є локальним нормативним документом, що визначає вимоги та процедуру присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за результатами опанування освітніх програм Львівського національного університету імені Івана Франка (далі – Університет).

1.2. Порядок розроблено відповідно до вимог законодавства та локальних нормативно-правових документів.

1.3. У Порядку використовуються такі терміни та поняття:

- **професійний стандарт** – затверджені в установленому порядку вимоги до компетентностей та/або результатів навчання здобувачів вищої освіти, що слугують основою для формування професійних кваліфікацій;

- **професійна кваліфікація (повна професійна кваліфікація)** – визнана або присвоєна/підтверджена суб'єктом, уповноваженим на це законодавством, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати всі трудові функції, визначені відповідним професійним стандартом;

- **часткова професійна кваліфікація** – визнана або присвоєна/підтверджена суб'єктом, уповноваженим на це законодавством, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати частину трудових функцій, визначених відповідним професійним стандартом;

- **процедура присвоєння професійної кваліфікації** – визначена Університетом відповідно до цього Порядку, освітніх програм та інших внутрішніх документів система заходів і вимог щодо оцінювання результатів навчання, здобутих особою в межах відповідної освітньої програми, з метою прийняття рішення про присвоєння професійної кваліфікації;

- **присвоєння професійних кваліфікацій в разі відсутності професійного стандарту** - встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача вищої освіти відповідній освітній програмі, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації, за результатами якої може бути визнано здобуті ним результати навчання і присвоєно професійну кваліфікацію;

- **атестація** – встановлення відповідності результатів навчання (наукової або творчої роботи) здобувачів вищої освіти вимогам освітньої програми та/або вимогам єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

1.4. Метою Порядку є визначення механізмів присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за результатами успішного опанування освітніх програм в Університеті, що здійснюється з урахуванням стандартів вищої освіти за відповідною спеціальністю, вимог професійних стандартів (за

наявності), а також із дотриманням принципів валідності, об'єктивності, академічної доброчесності, прозорості та неупередженості.

1.5. Основними завданнями присвоєння професійних кваліфікацій є:

- забезпечення відповідності результатів навчання здобувачів вищої освіти вимогам професійних стандартів та ринку праці;
- підвищення якості освітнього процесу через орієнтацію на результати навчання, що мають практичну цінність;
- формування прозорих механізмів встановлення професійної придатності випускників;
- створення передумов для визнання професійних кваліфікацій у національному та міжнародному контекстах;
- сприяння індивідуалізації освітніх траєкторій та персоналізації професійного розвитку здобувачів вищої освіти.

1.6. Цей Порядок поширюється на всі освітні програми (далі ОП) Університету, що передбачають присвоєння здобувачам вищої освіти професійних кваліфікацій (повних або часткових), як за наявності затвердженого професійного стандарту, так і у випадку його відсутності.

2. ВИМОГИ ДО ОСВІТНІХ ПРОГРАМ, ЯКИМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ

2.1. Розроблення та реалізація ОП в Університеті, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, ґрунтується з урахуванням актуальних потреб ринку праці, запитів стейкхолдерів (переважно роботодавців), сучасних викликів і тенденцій, а також вимог професійних стандартів (за наявності). В описі таких програм обов'язково зазначається відповідна професійна кваліфікація (професійні кваліфікації) (далі – ПК) із назвою професії.

2.2. Проектування ОП повинно здійснюватись у спосіб, що сприяв би розвитку певного набору компетентностей, які вважаються корисними та потрібними для академічної, професійної та/або професійно-технічної сфери, своєчасно адаптуватися до вимог ринку праці та до професійних потреб осіб, що навчаються.

2.3. Рішення щодо оновлення ОП з метою включення професійної кваліфікації ухвалюється Вченою радою Університету за поданням Навчально-методичної комісії Вченої ради Університету з урахуванням результатів проведених оцінок (у тому числі - оцінки економічної доцільності) та експертиз Центру забезпечення якості освіти.

2.4. Присвоєння професійної кваліфікації є можливим за умови наявності затвердженого професійного стандарту, в якому визначено назву (назви) професії (професій). ОП у такому разі повинна враховувати вимоги затвердженого професійного стандарту.

2.5. Компетентності, визначені професійним стандартом, мають бути відображені у формі матриці відповідності програмних результатів навчання професійним компетентностям для кожної.

2.6. За результатами виконання вимог однієї освітньої програми здобувачу вищої освіти може бути присвоєно не більше двох повних професійних кваліфікацій.

2.7. ОП, які передбачають присвоєння здобувачам професійної кваліфікації, містять обґрунтовані виробничі та / або переддипломні практик, які відбуваються в умовах, максимально наближених до реального професійного середовища, та забезпечують наскрізний розвиток професійних компетентностей.

2.7.1. Зміст практик, їхній обсяг, форми організації, а також критерії оцінювання мають відповідати структурі та вимогам професійного стандарту (за наявності) або іншим нормативним актам, що регламентують кваліфікаційні вимоги до конкретної професії. Зміст практики повинен забезпечувати формування компетентностей, що відповідають типовим трудовим функціям, передбаченим для професійної кваліфікації.

2.7.2. Робоча проектна група (далі РПГ) ОП на чолі з гарантом під час формування програми практик зобов'язана забезпечити:

- відповідність сформованих під час практики компетентностей типовим трудовим функціям, визначених професійним стандартом;
- щорічний моніторинг змін у відповідних професійних стандартах і нормативно-правовій базі з метою актуалізації програм практик, методичних матеріалів, підходів до оцінювання результатів;
- залучення роботодавців або інших представників професійної спільноти до рецензування програм практик.

2.7.3. Обсяг виробничих та інших практик в ОП, що передбачають присвоєння професійної кваліфікації, встановлюється з урахуванням положень вимог стандартів вищої освіти та мають становити:

- не менше 6 кредитів ЄКТС – для присвоєння повної професійної кваліфікації;
- не менше 3 кредитів ЄКТС – для присвоєння часткової професійної кваліфікації.

2.7.4. Під час проходження практики здійснюється оцінювання здатності здобувача виконувати трудові функції, визначені професійним стандартом:

- у повному обсязі – для здобувачів, які претендують на присвоєння повної професійної кваліфікації;
- у межах визначених трудових функцій – для здобувачів, які претендують на присвоєння часткової професійної кваліфікації.

2.7.5. Результати практики фіксуються у звітній документації здобувача, засвідчуються базою практики.

2.8. Фінальним етапом освітнього процесу є атестація. Вона здійснюється з метою всебічної перевірки того, наскільки здобувач освіти досяг результатів навчання, визначених освітньою програмою. При цьому враховуються вимоги відповідного професійного стандарту (за його наявності), кваліфікаційної характеристики обраної професії та рівня, встановленого Національною рамкою кваліфікацій.

У разі незгоди з результатами атестації здобувач має право на апеляцію в установленому порядку.

Рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації, у тому числі й професійної, може бути скасовано у разі виявлення фактів порушення здобувачем академічної доброчесності, зокрема фабрикації, фальсифікації.

3.ОСОБЛИВОСТІ ЗДОБУТТЯ ТА ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ

3.1. Усі заходи, пов'язані з розробленням або оновленням ОП здійснюються робочою групою під керівництвом гаранта ОП. Робоча група несе відповідальність за забезпечення відповідності структури та змісту ОП положенням затвердженого професійного стандарту, інтеграцію трудових функцій та професійних компетентностей до програмних результатів навчання (ПРН), освітніх компонентів, методів навчання, викладання та оцінювання.

3.2. На етапі розроблення нової або перегляду чинної ОП, яка не передбачає обов'язкового присвоєння професійної кваліфікації, робоча група під керівництвом гаранта проводить професійну експертизу доцільності включення до ОП положень щодо професійної кваліфікації. Метою цього аналізу є визначення доцільності включення до структури та змісту ОП положень затвердженого професійного стандарту або, у разі його відсутності, відповідної кваліфікаційної характеристики професії.

3.3. Основні етапи аналізу та прийняття рішення щодо можливості присвоєння професійної кваліфікації в межах ОП включають:

- формування переліку потенційно релевантних професійних кваліфікацій відповідно до сфери підготовки та профілю ОП шляхом ідентифікації відповідних позицій у Класифікаторі професій ДК 003:2010;
- пошук та верифікація наявності чинних професійних стандартів, затверджених у встановленому порядку уповноваженим центральним органом виконавчої влади;
- експертний аналіз змісту професійного стандарту (за наявності), зокрема виокремлення трудових функцій та професійних компетентностей;
- аналіз відповідності вимог професійного стандарту (за наявності) або кваліфікаційних характеристик цілям, структурі, змісту та ресурсному забезпеченню ОП;

– підготовка висновку про доцільність або недоцільність включення до ОП відповідної професійної кваліфікації.

3.4. У разі присвоєння професійної кваліфікації РПП забезпечує проектування або оновлення ОП відповідно до таких вимог:

– формулювання мети ОП з урахуванням вимог професійного стандарту або кваліфікаційної характеристики (якщо стандарт відсутній);

– охоплення усіх трудових функцій та компетентностей, визначених у професійному стандарті;

– забезпечення у навчальних планах обсягу практичної підготовки;

– опис системи оцінювання, здатної перевірити досягнення результатів навчання;

– фіксація в описі ОП конкретної професійної кваліфікації, що присвоюється.

4. ПОРЯДОК ПОГОДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ У РАЗІ ВІДСУТНОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНДАРТУ

4.1. У випадках, коли в Реєстрі кваліфікацій відсутній затверджений професійний стандарт, реалізація ОП, що передбачає набуття здобувачами професійної кваліфікації, передбачає процедуру погодження з Агентством.

4.2. Процедура погодження проводиться щодо професійної(их) кваліфікації(й), визначеної(их) в ОП.

4.3. Університет ініціює процедуру погодження з Агентством у такі строки:

– для ОП першого (бакалаврського) рівня – не пізніше ніж через один рік після початку її реалізації;

– для ОП другого (магістерського) рівня – не пізніше ніж через шість місяців після початку її реалізації.

4.4. Процедура погодження є безоплатною та проводиться Агентством на підставі письмової заяви, поданої Університетом за формою, встановленою додатком 1 до Постанови № 1223.

4.5. Університет має право реалізовувати ОП, що передбачає професійну кваліфікацію, за відсутності професійного стандарту, за умови відповідності наступним критеріям:

– наявність листа (листів) роботодавців та / або їх об'єднань, які долучилися до процесу оцінки змісту ОП щодо достатнього обсягу формування необхідних професійних компетентностей для присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), про потребу у професійній (професійних) кваліфікації (кваліфікаціях) на ринку праці на національному та/або регіональному рівні;

– наявність затвердженого порядку присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій).

4.6. Для проходження процедури погодження Університет подає до Агентства такі документи:

- обґрунтування необхідності впровадження професійної кваліфікації;
- копію ОП, що передбачає присвоєння відповідної професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій);
- копії листа (листів) роботодавців та/або їх об'єднань про потребу в професійній (професійних) кваліфікації (кваліфікаціях) на ринку праці на національному та/або регіональному рівні;
- копію затвердженого вченою радою університету порядку присвоєння професійних кваліфікацій;
- характеристику (опис) професійної кваліфікації за формою, встановленою додатком 2 до Постанови №1223.

4.7. Агентство може відмовити в погодженні, якщо:

- за результатами перевірки встановлено невідповідність заявника хоча б одному з критеріїв, визначених пунктом 10 Постанови №1223;
- у поданих заявником документах виявлено недостовірні відомості.

4.8. Повторне погодження присвоєння професійних кваліфікацій проводиться в разі змін у переліку компетентностей та результатів навчання, що дають підстави для присвоєння визначеною ОП професійної(их) кваліфікації(й), зміни порядку присвоєння професійної(их) кваліфікації(й) та скорочення тривалості практичної підготовки, визначеної відповідною ОП.

4.9. Після набрання чинності професійного стандарту керівник групи забезпечення спеціальності та гарант ОП забезпечують приведення ОП у відповідність до вимог професійного стандарту протягом шести місяців з дня внесення відомостей про професійний стандарт до Реєстру кваліфікацій.

5. УМОВИ ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ

5.1. Здобуття професійної кваліфікації забезпечується шляхом опанування освітніх компонентів ОП (теоретична підготовка, практична підготовка), а її відповідність стандарту здійснюється шляхом проведення підсумкової атестації.

5.2. Підсумкову атестацію проводить екзаменаційна комісія відповідно до Положення про екзаменаційну комісію у Львівському національному університеті імені Івана Франка.

5.3. У протоколах екзаменаційної комісії, яка розглядає питання присвоєння ПК, додатково зазначається:

- 1) рішення щодо присвоєння ПК здобувачам вищої освіти;
- 2) відомості про професійний стандарт або інформація про погодження присвоєння ПК НАК у разі відсутності професійного стандарту.

5.4. Результати атестації є підставою для присвоєння або відмови у присвоєнні ПК, зокрема:

1) у разі позитивного рішення екзаменаційної комісії щодо присвоєння ПК Університет присуджує здобувачеві відповідний ступінь вищої освіти і присвоює освітню та професійні кваліфікації, відомості про які вносяться до документа про вищу освіту;

2) якщо рішення комісії є негативним, то здобувачеві може присуджуватися лише відповідний ступінь вищої освіти і присвоюватися лише освітня кваліфікація.

5.5. Рішення екзаменаційної комісії може бути скасоване у випадках:

1) виявлення академічної недоброчесності;

2) невідповідності задекларованих результатів навчання фактичному рівню професійних компетентностей.

5.6. Здобувач вищої освіти має право подати апеляцію у разі виявлення порушення процедури присвоєння ПК відповідно до Положення про апеляцію результатів контрольних заходів здобувачів вищої освіти Львівського національного університету імені Івана Франка.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Порядок набуває чинності з дня його затвердження ректором.

6.2. Внесення змін до цього Порядку і припинення його дії здійснюється на підставі наказу ректора.

Розроблено

Центром забезпечення якості освіти

Львівського національного університету імені Івана Франка